

Information om røntgenundersøgelser på tandreguleringsklinik

Røntgenundersøgelse¹

Klinikken udfører almindelige røntgenundersøgelser af tænder, kæber, kæbeled og kranium samt 3D røntgenundersøgelser af et begrænset strålefelt i kæber.

Røntgenundersøgelser er et vigtigt redskab til at stille diagnoser. Røntgenundersøgelsen skal være til gavn for dig/dit barn, og man vil derfor kun kunne få foretaget en røntgenundersøgelse, hvis en tandlæge vurderer, at der er et behov, så man kan få stillet en korrekt diagnose og dermed få den rigtige behandling.

En almindelig røntgenundersøgelse kan udføres på alle dele af kroppen, men er særlig velegnet til knogle og tænder. Røntgenbilledet bliver dannet ved hjælp af de røntgenstråler, der sendes gennem området. Ansigtets bløde væv - læber, næse, kind, hage - bremser ikke strålerne ret meget og vil fremstå som mørke skygger på billedet. Knoglevæv og tænder bremser strålerne mere og vil fremtræde som hvide skygger.

Er der risiko ved røntgenstråler?

Vi bliver hver dag udsat for stråling fra omgivelserne - fra jorden, luften vi indånder, maden vi spiser og fra byggematerialer. Dette kaldes tilsammen for den naturlige baggrundsstråling. Hver røntgenundersøgelse giver en stråledosis, der varierer med typen af undersøgelsen fra svarende til få timers baggrundsstråling til få dage og ugers naturlig baggrundsstråling.

Beskyttelse mod røntgenstråler

Sundhedsstyrelsen har vurderet, at der ikke er behov for beskyttelse af kroppen med blyforklæde ved røntgenoptagelser af tænder, hænder og kranium. Klinikken benytter således kun blyforklæde i tilfælde, hvor enten pårørende eller personale er nødt til at opholde sig i røntgenrummet under optagelse.

Risiko - i perspektiv

En kendt skadelig virkning ved at bruge røntgenstråler til undersøgelser er en minimal øget risiko for at udvikle kræft flere år efter bestrålingen. Risiko afhænger af stråledosis. Det betyder, at højere dosis og flere undersøgelser øger risiko.

Stråledosis ved ²	Effektiv dosis, μSv ³	Svarende til naturlig baggrundsstråling
En dags gennemsnitlig baggrundsstråling i DK	8 μSv	1 dag
Lille røntgenbillede af tand	1 μSv	3 timer
Profilbillede, billede af hånd	3 μSv	8 timer
Oversigtsbillede af alle tænder	8 μSv	1 dag
3D optagelse af begrænset strålefelt (FOV 5X5, 6x6)	35-69 μSv	4-9 dage
Flyrejse i 10 kilometers højde i 1 time	5-7 μSv	1 dag

¹Strålebogen. Ann Wenzel & Mie Wiese. Munksgaard 2018.

²Stråledoser ved røntgenoptagelser, Sektion for oral radiologi, Aarhus Universitet, 2019.

³Ækvivalent dosis, der giver mulighed for at sammenligne forskellige strålingsformer.